

Hiv-tieto omalla kielellä on jokaisen oikeus

Hiv-työtä tekevät järjestöt muistuttavat, että tietoa hivistä ja seksuaaliterveydestä on tarjottava kielellä, jota tietoa tarvitseva ymmärtää. Maailman aids-päivän toimikunta on tuottanut hiviin liittyvää monikielistä infomateriaalia eri kieliryhmien tarpeisiin.

Tiedon hiv-tartuntojen ehkäisystä, testaamisesta ja hoidosta on oltava helposti saatavilla myös muille kuin Suomen virallisia kieliä puhuville. Helposti saavutettava tieto edistää hiv-tartuntojen ennaltaehkäisyä, hoitoon hakeutumista ja omasta seksuaaliterveydestä huolehtimista.

Vastataksaan osaltaan tarpeeseen Maailman aids-päivän toimikunta on tuottanut monikielistä materiaalia hivistä, sen ehkäisystä ja hoidosta. Monikielisiä infokortteja voidaan hyödyntää terveysneuvontaan esimerkiksi vastaanottokeskuksissa, terveydenhuollossa, sosiaalihuollossa ja oppilaitoksissa.

– Humanitaarisen kriisin keskeltä paenneet ovat terveytensä puolesta erityisen haavoittuvassa asemassa. Saapujan kotimaassa perusterveydenhuolto on usein kuormittunut, ja lääkkeiden saatavuus voi olla heikko. Uudessa ympäristössä vieras kieli hidastaa tiedon saantia ja voi vaikeuttaa hoitoon hakeutumista. Palvelujen lisäksi saapujalle on tarjottava tietoa kielellä, jolla hän pystyy turvallisin mielin keskustelemaan terveytensä liittyvistä kysymyksistä, sanoo Suomen Punaisen Ristin terveyden edistämisen suunnittelija **Eija Ohvanainen**.

Hivpointin viestinnän ja vaikuttamistyön päällikkö **Vilma Pietilä** painottaa, että tietoa tarvitaan paitsi hivin ehkäisystä, myös hoitopolusta mahdollisen tartunnan jälkeen.

– Maahan muuttaneille tulee tarjota tietoa Suomen luottamuksellisesta, maksuttomasta ja laadukkaasta hiv-testauksesta ja -hoidosta, jotta kynnys hakeutua hiv-testiin ja tarvittaessa hiv-hoidon pariin olisi mahdollisimman matala, Pietilä muistuttaa.

Hiv kasvattaa eriarvoisuutta maailmanlaajuisesti ja yhteiskuntien sisällä

Vaikka Suomessa hiv-tartuntojen määrä on verrattain pieni, hiv ja aids ovat edelleen maailmanlaajuinen terveysongelma. Joka päivä 4000 ihmistä saa hiv-tartunnan, ja joka minuutti yksi ihminen menehtyy aidsiin. Kaikkiaan maailmassa elää arviolta 38,4 miljoonaa hiv-tartunnan saanutta ihmistä – lähes seitsemän kertaa Suomen väkiluvun verran. Koronapandemia on hidastanut hivin vastaista työtä ympäri maailmaa.

– Hiv eriarvoistaa ihmisiä. Voimme vähentää tartuntoja maailmanlaajuisesti panostamalla globaaleihin terveysjärjestelmiin, ehkäisyn saatavuuteen, riittäviin testausmahdollisuuksiin ja kokonaisvaltaiseen seksuaalikasvatukseen, muistuttaa vaikuttamistyön asiantuntija **Riikka Kaukoranta** Väestöliitosta.

Eriarvoisuus näkyy sekä globaalisti että yhteiskuntien sisällä. Ulkomaalaistaustaiset Suomessa ovat hyvin moninainen ryhmä, ja kielen lisäksi tiedon saaminen voi vaikeutua myös monesta muusta syystä. Seksi- ja erotiikka-aloilla toimiville matalan kynnyksen tuki- ja terveyspalveluja tarjoava Pro-tukipiste painottaa, että myös liikkuvaan väestöön kuuluvien ja Suomen virallisia kieliä taitamattomien seksityöntekijöiden on erittäin tärkeää saada luotettavaa ja ajankohtaista tietoa suojautumisesta, testaamisesta ja hiv-hoidosta eri kielillä.

– Hiv-positiiviset kohtaavat edelleen syrjintää ja leimaamista kaikkialla maailmassa, myös Suomessa. Tiedonsaannin lisäksi on puututtava asenteisiin ja tehtävä näkyväksi sekä syrjiviä toimintatapoja että rakenteita yhteiskunnassa. Hyvä hoito on perusoikeus. Se pitää hiv-positiivisten terveyttä yllä ja estää hivin tarttumisen. Oikeuksien toteutuminen on edellytys hiv-epidemian kukistamiselle, muistuttaa Positiiviset ry:n toiminnanjohtaja **Sini Pasanen**.

Maailman aids-päivää vietetään vuosittain 1. joulukuuta. Päivän tavoitteena on lisätä ihmisten tietoisuutta hivistä ja aidsista sekä kampanjoida hiv-tartuntojen ennaltaehkäisyn ja hiv-positiivisten oikeuksien puolesta. Maailman aids-päivän toimikuntaan Suomessa kuuluvat Positiiviset ry, Hivpoint, Suomen Punainen Risti, Pro-tukipiste ja Väestöliitto.

Lisätietoja:

- Terveyden edistämisen suunnittelija **Eija Ohvanainen**, Suomen Punainen Risti, p. 040 630 9636, eija.ohvanainen@punainenristi.fi
- Viestinnän ja vaikuttamistyön päällikkö **Vilma Pietilä**, Hivpoint, p. 044 544 0900, vilma.pietila@hivpoint.fi
- Vaikuttamistyön asiantuntija **Riikka Kaukoranta**, Väestöliitto, p. 044 577 5604, riikka.kaukoranta@vaestoliitto.fi
- Palvelujohtaja **Minna Huovinen**, Pro-tukipiste ry, p. 040 7090 500, minna.huovinen@protukipiste.fi
- Toiminnanjohtaja **Sini Pasanen**, Positiiviset ry, p. 044 554 4556, sini.pasanen@positiiviset.fi

[Maailman aids-päivän verkkosivut](#)